

FÆLLES ANSVAR OG SAMARBEJDE

Landsstyrekoalitionsaftale

Siumut - Atassut har indgået aftale om dannelse af en landsstyrekoalition for resten af valgperioden 2005 – 2009.

Koalitionspartnerne ønsker at realisere de store samfundsreformer på en betryggende måde, hvorfor vi anser det for nødvendigt, at vore to partier etablerer et tættere politisk samarbejde.

Samarbejdet skal føres gennem gensidig politisk forståelse i samarbejdet både i Landsstyret og i Landstinget.

Alle initiativer fra koalitionspartnerne skal tage udgangspunkt i processen frem mod et selvstyrende Grønland.

Landsstyrets målsætninger:

Koalitionspartnerne er enige om følgende politiske mål for resten af valgperioden:

- Vi skal på alle måder finde veje til og realisere et politisk og økonomisk selv bærende grønlandsk samfund
- Vi skal søge at realisere befolkningens reelle medindflydelse på alle niveauer
- Vi skal i forbindelse med store strukturændringer arbejde ansvarligt og inddrage befolkningen i processerne
- Vi skal sikre bæredygtighed og beskyttelse af miljøet som de grundlæggende elementer i udnyttelsen af vore ressourcer

Et selvstyrende Grønland

Landsstyret er enige om at udarbejde de grundlæggende forberedelser til afholdelse af en folkeafstemning, baseret på den kommende betænkning fra den grønlandsk-danske selvstyrekommision.

Landsstyret vil arbejde for lovgivningsmæssig anerkendelse af det grønlandske folks ejendomsret til vort land. Arbejdet i Selvstyrekommisionen skal danne grundlaget for opnåelsen af dette mål.

Landsstyret vil arbejde for en anerkendelse af det grønlandske folk som et selvstændigt folk.

Landsstyret har som mål, at Grønland efter grundige vurderinger overtager ansvarsområder fra Danmark

Landsstyret vil sikre, at det politiske ansvar for alle miljøspørgsmål overtages af de grønlandske myndigheder.

Internationalt samarbejde

Landsstyret sætter som sit politiske mål, at de grønlandske myndigheder på egen hånd og uden begrænsninger kan indgå internationale aftaler om alle væsentlige spørgsmål for vort land.

Landsstyret vil styrke Grønlands aktive deltagelse i det internationale politiske samarbejde.

Det internationale samarbejde med hensyn til trafik, erhverv, turisme, samhandel, kultur, uddannelse, sundhed, mellemfolkelige kontakter, forskning og miljø skal styrkes.

Landsstyret vil til stadighed søge samarbejde med andre landes myndigheder og forskere på alle områder omkring initiativer, der kan bidrage til tilpasningen til de globale klimaændringer.

Landsstyret skal i henhold til Partnerskabsaftalen med EU, fortsat udvikle samarbejdet med EU .

Landsstyret vil forud for de næste forhandlinger med EU foretage en grundig vurdering af tildelte fiskekvoter under hensyntagen til opnåelsen af et samhandelsmæssigt og økonomisk tilfredsstillende resultat.

Landsstyrekoalitionen vil endvidere undersøge hvilke virkninger det vil have for Grønland, såfremt de kvoter der tilgår EU i fremtiden bliver tildelt grønlandke fiskere

Landsstyret vil arbejde for at Grønland får større fordele og bedre udnyttelse af aftalen med USA.

Grønlands Hjemmestyres udenrigskontor skal styrkes i takt med udvidelsen af vort lands samarbejde med omverdenen.

Landsstyret skal arbejde for at Grønland kan have repræsentanter og/eller studerende i danske repræsentationer i udlandet

Et økonomisk selv bærende Grønland

Landsstyret vil intensivere arbejdet for at realisere vort lands økonomiske selvstændighed på alle områder. Der skal ligeledes arbejdes for at Grønland får eget økonomisk råd.

Landsstyret vil arbejde for den danske stats økonomiske medvirken til etablering af et grønlandsk selvstyre i henhold til de forpligtelser, som staten har i kraft af rigsfællesskabet.

Landsstyret agter at bruge mulighederne for fremmedfinansiering af store anlægsopgaver.

Landsstyret vil fortsætte arbejdet med initiativer omkring nødvendige skatte- og afgiftsreformer. Heri indgår som et væsentligt element, at de laveste indkomster og mellemindkomsterne i videst muligt omfang skal tilgodeses. Dette skal realiseres med det nuværende skattesystem som grundlag.

Landsstyret vil arbejde for at indtægter fra olieeftersforskning samt råstofudvinding bliver indsat i en fond.

Landsstyret vil løbende arbejde for at sikre, at der i forbindelse med konsekvenserne af afskaffelsen af ensprissystemet bliver tilpasset igennem nye tiltag samt ordninger der er passende dertil .

En selv bærende fiskeri- og fangstsektor

Landsstyret sætter sig som et politisk mål, at fiskeri efter rejer, hellefisk, krabber samt andre fiskearter drives på økonomisk forsvarlig vis og altid efter bæredygtighedsprincippet. For at disse mål bliver realiseret skal Direktoratet for Fiskeri, Fangst og Landbrug styrkes.

Arbejdet med revision af Fiskeriloven skal færdiggøres og de dertil hørende bekendtgørelser skal udarbejdes i denne forbindelse.

Landsstyret vil arbejde for, at alle aktører i fiskerierhvervet over hele landet kan deltage i udarbejdelsen af fælles mål, ikke mindst af hensyn til en fremadrettet fiskeripolitik. Konsekvenserne af klimaændringerne for det arktiske område skal indgå i sådanne aftaler.

Landsstyret vil arbejde målrettet for anvendelsen af grønlandsk uddannede besætninger på de havgående trawlere.

Landsstyret agter at fortsætte det påbegyndte arbejde for at udvikle det kystnære fiskeri, ligesom landsstyret i samarbejde med KNAPK agter at finde økonomiske midler til den igangsatte og velfungerende rådgivning på området.

Vilkårene for erhvervsfangerfamilierne skal bl.a. på baggrund af analysen omkring fangererhvervet forbedres.

I lyset af den stadig voksende indhandling af sælskind vil Landsstyret arbejde for en økonomisk rentabel produktion af kød- og spækprodukter fra sæler.

Udvikling af landbrug og husdyrhold

Landsstyret vil medvirke til realiseringen af en økonomisk bæredygtig udvikling og forøgelse af erhvervslivet omkring det grønlandske landbrug og husdyrhold.

Landsstyret vil lægge vægt på at øge mulighederne for en grønlandsk selvforsyning af produkter fra landbruget.

Et selv bærende erhvervsliv

Det grønlandske samfund ejer landets levende og ikke-levende ressourcer. En bæredygtig udnyttelse af disse ressourcer skal danne grundlaget for den fremtidige økonomiske udvikling.

Landsstyret vil løbende vurdere mulighederne for værditilgang gennem tilgang af nye arbejdspladser. Ligeledes skal der løbende udarbejdes en tilbundsående evaluering af den tilhørende lovgivning.

En grundig evaluering af en mulig udnyttelse af landets råstoffer og energipotentialer skal foretages, herunder en intensiveret anvendelse af geotermisk energi, vandkraft samt sol- og vindenergi.

Landsstyret agter at fortsætte udviklingen på turismeområdet med det formål at øge indtægtsmulighederne herfra for den fastboende befolkning.

Grønlands Hjemmestyre skal realisere etableringen af en erhvervsgarantifond. Kommunerne skal i tilknytning hertil gennem en revideret lovgivning gives større beføjelser til at kunne fungere som fødselshjælpere med økonomisk støtte til nye erhvervsprojekter.

Arbejdet med tilpasning af tilskud og låneordninger inden for fiskeri, fangst og Landbrug skal fortsættes og det skal arbejdes for at der dannes en erhvervsstøttepulje med de midler der cirkulerer indenfor disse områder.

Arbejdsmarkedet

Arbejdet med en arbejdsmarkedsreform skal fortsætte under hensyntagen til fremtidens behov for de nødvendige arbejdstagere og arbejdspladser. Gode arbejdspladser og et sundt arbejdsmiljø skal sikres gennem et samarbejde med arbejdsgivere og arbejdstagere.

I forbindelse med implementeringen af kommunalreformen skal der etableres en arbejdsmarkedsstyrelse, som også skal varetage tilsyn og arbejdsformidling.

Boliger og anlægsområdet

Landsstyret agter at indføre 5-års planlægning for boligbyggeriet gældende for hele landet.

Det offentlige skal påtage sig ansvaret for boligbyggeri til unge og andre med boligbehov.

Arbejdet for at fremme selvejede boliger hos befolkningen skal fortsættes. Der skal ligeledes arbejdes for at få belyst renoveringsbehov samt behov for nybyggeri af almindelige udlejningsboliger.

Landsstyret vil iværksætte en revision af licitationslovgivningen indeholdende et krav vedrørende uddannelser, ligesom lovgivningen skal sikre, at kvaliteten af boligbyggeriet gøres tidssvarende.

Landsstyret ønsker at bane vejen for, at initiativer omkring boligbyggeri m.m. indgår i Grønlands Hjemmestyres kommunale bloktilskud med henblik på iværksættelse af flere anlægsopgaver. Et koordineringsorgan for iværksættelse af anlægsopgaver skal etableres.

Den offentlige service på boligområdet skal styrkes, ligesom den service, som INI A/S tilbyder skal gøre mere tidssvarende.

En ny trafikstruktur

Landsstyret ønsker at skabe en koordineret trafikstruktur, som sikrer økonomiske udviklingsmuligheder for alle byer og bygder med hensyn til passager- og godstrafik internt i landet og mellem Grønland og udlandet.

Landsstyret agter af hensyn til den offentlige service at fortsætte bestræbelserne på en udvikling af den landsdækkende flytrafikstruktur, samtidig med at landsstyret til stadighed vil være opmærksom på mulighederne for en sænkning af prisniveauet.

Anvendelse af persontrafik til søs skal indrettes efter behovet omkring de forskellige årstider, samtidig med en stadig hensyntagen til udviklingen af turismeerhvervet.

For at mindske konsekvenserne på trafikområdet vil Landsstyret arbejde for at der sker tilpasning af trafikstrukturen

Kultur

Landsstyret agter at udarbejde handlingsplaner med henblik på at medvirke til den åndelige og folkelige styrkelse i udviklingen mod selvstyre. Udgangspunktet herfor skal være vores egenart som Inuit i den arktiske verden og vores egenart som et grønlandsk folk.

Den grønlandske menighed skal selvstændigt udforme sit virke i samarbejde med landsstyremedlemmet for kirken og menighedsrepræsentationerne.

Det offentlige skal deltage i styrkelsen af Grønlands deltagelse i internationale sport samt være med til at styrke det hjemlige idrætsudøvelser.

Det grønlandske sprog

Vort grønlandske sprog er hovedsproget i Grønland. Landsstyret agter at udforme en klar grønlandsk sprogpolitik.

Landsstyret agter at udforme klare retningslinier for anvendelsen af det grønlandske sprog i den offentlige administration. Heri skal indgå følgende klare retningslinier:

- En slankning af administrationen
- Anvendelse af grønlandsk uddannet personale
- Klare retningslinier for ansættelseskrav
- Tilbud til ikke-grønlandsksprogede ansatte om undervisning i det grønlandske sprog

Uddannelse

Landsstyret agter at fortsætte reformerne på uddannelsesområdet.

Med henblik på at skabe et samfund, som er i stand til stå på egne ben og selv påtage sig den politiske ledelse agter landsstyret at udvikle de uddannelsesmæssige muligheder i folkeskolen, i de videregående uddannelser, på de erhvervsfaglige uddannelser, på de højere uddannelser og på universitetsniveau.

Ved den videre udvikling af Den Gode Skole skal der lægges vægt på det åndelige indhold, herunder respekt for ens medmennesker, respekt for andres holdninger, børns rettigheder på lige fod med andre mennesker og familiernes sammenhold.

Børnehaveområdet skal struktureres i tilknytning til Den Gode Skole. I forbindelse hermed skal betalingerne til børneinstitutionerne reguleres med henblik på at lette udgiftsbyrden for familierne.

Landsstyret agter at færdiggøre det igangværende arbejde for etablering af uddannelsesmuligheder for fiskere og fangere i henhold til behovet.

Landsstyret agter at realisere produktionen af lærebøger på grønlandsk for de grønlandsksprogede studerende på erhvervs- og andre uddannelser.

Social- og sundhedsområdet

Landsstyret agter at introducere en mærkbar forbedring af den sociale service i de kommende år. Landsstyret prioriterer ikke mindst vore børn, vore ældre med behov for støtte og vore handicappedes vilkår.

Arbejdet på sundhedsområdet skal fortsættes i dialog med befolkningen, sundhedsfremmende indsats, sygdomsbehandling samt forebyggelsesarbejde skal struktureres i samarbejde med kommunerne.

Landsstyret ønsker at foretage en udbygning af behandlingsmulighederne for psykisk syge her i landet. Endvidere agter landsstyret i et samarbejde med kommunerne at sikre forbedringer for behandlingsmuligheder for misbrugere af alkohol og euforiserende stoffer samt for ofre for seksuelt misbrug.

Landsstyret agter under iagttagelse af borgernes lige rettigheder at arbejde for, at svage grupper og handicappede kan modtage fornøden omsorg i deres hjemland.

Landsstyret agter at introducere en klar grønlandsk familierpolitik, som bl.a. skal omfatte følgende:

- En forøgelse af tilbud om forældrehøjskoler
- Kommunale tilbud om støtte til forældre, herunder tilbud om uddannelse til forældrerollen

Landsstyret agter at arbejde for en forøgelse af pensionisters mulighed for at oppebære biindkomster uden konsekvenser for pensionsudbetalingen.

Landsstyret agter at arbejde for at sikre lige vilkår for vore børn:

- Barselsorloven skal efter behov tilpasses i samarbejde med organisationerne
- Landsstyret vil styrke bestræbelserne på at modarbejde forældres omsorgssvigt overfor deres børn gennem en langsigtet planlægning
- Landsstyret vil endvidere i samarbejde med kommunernes og organisationerne regulere børnetilskuddet.
- Fra begyndelsen af skoleåret 2008-2009 agter Landsstyret at give alle folkeskoleelever mulighed for at modtage uddannelsesstøtte fra 9. klasse

- Landsstyret vil i et samarbejde med kommunerne åbne muligheden for en skolemadsordning for alle elever i folkeskolen
- Landsstyret vil udarbejde grundlaget for, at alle børn i alderen 0-18 år modtager et årligt børneopsparingstilskud på kr. 1.000,00

Landsstyret agter at udarbejde en tidsplan for ovennævnte initiativers ikrafttræden inden for den kommende valgperiode.

Kommunerne

Landsstyret vil i samarbejde med Kommunernes Landsforening fortsætte arbejdet og realisere forberedelserne til et grønlandsk selvstyre og til en realisering af kommunalreformen.

Landsstyret vil arbejde for at der dannes grundlag for et godt samarbejde i storkommunerne .

Etablering af storkommunerne vil også indebære følgende konsekvenser:

- modernisering af samfundsstrukturen
- udvikling af rentable erhverv som grundlag for den økonomiske udvikling
- en ligelig udvikling af levevilkårene for hele befolkningen i alle landets regioner

Bygder og yderdistrikter

Der skal igennem en vidensindsamling belyses muligheder for udvikling i yderdistrikterne og bygderne og Landsstyret skal i samarbejde med kommunerne arbejde for at etablere nye erhvervsinvesteringsmuligheder.

Landsstyret vil drage omsorg for, at boligbyggeriet i bygderne udvikles og gøres tidssvarende.

Landsstyret agter snarest at etablere et koordineringsorgan, som får til opgave at:

- Lette vilkårene for de grupper, der er blevet skævt ramt som konsekvens af afskaffelsen af ensprissystemet. Herudover skal der foretages en ny organisering af Nukissiorfiit
- Udarbejde en forenkling af det administrative apparat gennem en tilpasning til samfundets behov, forøgelse af uddannet grønlandsk personale og en større grad af anvendelse af vort grønlandske sprog
- At planlægge og påbegynde en geografisk spredning af forskellige dele af Grønlands Hjemmestyres virksomheder
- At stadfæste principperne for privatiseringsbestrebelse for Grønlands Hjemmestyres virksomheder, herunder at sikre at beslutningerne herom overvejes og træffes på grundlag af gensidig forståelse

Oplysning til borgerne

Landsstyret agter som et af sine første initiativer at iværksætte en forbedring af det offentlige oplysnings- og informationservice.

Landsstyrekoalitionsaftalen træder i kraft ved underskrivelsen.

Nuuk, 1.maj 2007

Hans Enoksen
Siumut

Finn Karlsen
Atassut